Trafiklandstingsråd
Kristoffer Tamsons (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2020-03-19

RS 2020-0160

Svar på interpellation 2020:06 av Maria Mustonen (V) om trygghetsarbetet i kollektivtrafiken

Maria Mustonen (V) har ställt följande frågor till mig:

1. Anser du att kompetenskraven på säkerhetspersonalen är tillräckliga med tanke på det komplexa arbetet som personalen har?
2. Anser du att värdegrundsarbetet för likabehandling hos säkerhetspersonalen är tillräckligt?
3. Hur anser du att arbetet för mångfald bland säkerhetspersonalen bör bedrivas – kan kravställning vid upphandlingar vara ett sätt?
4. Anser du att det finns behov att ställa krav på säkerhetspersonalens arbetsvillkor vid upphandlingar?
5. Anser du att det är rimligt att minska personaltätheten när man vet att det leder till ökad otrygghet både bland trafikanter och personalen?
6. Anser du att incidenter mellan säkerhetspersonalen och trafikanter utreds och följs upp på ett tillfredsställande sätt?

Som svar vill jag anföra följande:

Jag vill börja med att berätta om att trygghets- och säkerhetsarbetet i kollektivtrafiken sätts alltid i första rummet. Detta är aldrig något vi tummar på, personalen i kollektivtrafiken och våra resenärers trygghet kommer aldrig att riskeras eller minimeras.

Vi gjort stora satsningar på vårt trygghetsarbete och vår trygghetspersonal. Bland annat har vi kraftigt utökat våra trygghetsresurser, ökad prioriteringen där det behövs mer, breddat arbetet med trygghetskamerorna och skapat nya modeller för trygghetssamverkan. Det innebär exempelvis att trygghetspersonal har utökats i utsatta områden, ombord på fordon och på vissa

knutpunkter i kollektivtrafiken. Detta har skett tillsammans med en fördubbling av antalet biljettkontrollanter i trafiken, utvecklande av trygghetscentralen med sitt välkända trygghetsnummer och kroppskameror på flera av våra personalgrupper. Totalt sett har vi dubblerat våra anslag till trygghet under de senaste åren som nu uppgår till upp emot 300 miljoner kronor årligen.

De kompetenskrav som sätts på vår säkerhetspersonal fastställs av Trafikförvaltningens riktlinjer tillsammans med de nationella riktlinjer som Polismyndigheten och regeringen fastställer samt gällande lagstiftning. Trafikförvaltningen ger även vår trygghetspersonal extra utbildning jämfört med de grundläggande krav som krävs för att verka i kollektivtrafiksmiljö. I denna extra utbildning ingår även mångfalds- och sjukdomsrelaterad information i den extra utbildningen som heter tillgänglighetsutbildning. Trygghetspersonalen har även genomgått bland annat en utbildning mot asymmetriska och antagonistiska hot, så kallad ”terrorutbildning”. Dessa utbildningar adderar till de grundläggande krav för den trygghetspersonal vi har i kollektivtrafiken. Men som jag påtalat tidigare så vill jag också se en förändring av dagens väktarutbildning för att möta samhällsutvecklingen.

I samtliga avtal ingår det i huvudavtal att leverantör ska följa svensk lagstiftning, såsom exempelvis arbetstidslagstiftning och arbetsmiljölagstiftning, osv. Avseende incidenter mellan trafikanter och trygghetspersonal så beskrivs det i avtalen att vi utreder händelser som kommer Trafikförvaltningen tillhanda. Leverantören ansvarar för att genomföra en intern utredning i nära dialog med ansvarig förvaltningsledare.

Leverantören är också skyldig att utreda händelser som är under polisutredning och de är skyldiga att informera Trafikförvaltningen hur utredningen löper och vilka åtgärder som görs. Leverantören utreder även mindre allvarliga händelser och beroende av vad utredningen visar görs en bedömning av förvaltare huruvida medarbetaren kan nekas tjänstgöra i uppdraget eller om annan åtgärd ska tas.

Vi vet att synligheten av personal är otroligt viktig för ökad trygghet. Men personalen måste också veta hur samt ha tillåtelse att agera vid incidenter. Många medarbetare i kollektivtrafiken saknar både verktyg och kunskap för detta. Därför har vi blanda annat börjat

utveckla uppdraget för trygghetsvärdar. Deras utvecklade uppdrag är att främst arbeta förebyggande i de särskilt utsatta områdena utifrån ett samverkansperspektiv och med stor kunskap gällande mötet med särskilt utsatta individer och grupper i kollektivtrafiken, bland annat utökas samarbetet med Stadsmissionen.

Jag vill återigen betona hur allvarligt vi tar på säkerhets- och trygghetsfrågan i kollektivtrafiken. Vi kommer aldrig riskera tryggheten och säkerheten för varken personal eller resenärer.

Antalet trygghetspersonal i trafiken har ökat, bland annat har antalet väktare har fördubblats och budgeten för vårt trygghets- och säkerhetsarbete har i princip fördubblats under de senaste åren. Vi har utvecklat trygghetsvärdarnas uppdrag, samarbete med lokala aktörer har utvecklats. Allt detta sammantaget har bevisligen gett effekt, detta enligt SL:s interna mätningar. De senare åren har den upplevda tryggheten gått från 70 procent år 2017, till 72 procent vid senaste mätningen under 2019. Men arbetet med att skapa en tryggare och säkrare kollektivtrafik för alla resenärer slutar aldrig.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Stockholm den 19 mars 2020

Kristoffer Tamsons